

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Vocabulis Publici ritus cœnæ Domini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

DEINDE Sacramenta etiam à sacrificijs discernenda sunt. Sacramenta sunt ritus diuinitus instituti, in quibus Deus altissimus, se nobis aliquid dare, id est, testatur credentes recipi à se, & eis applicari promissionem, ut de circumcisione dicit: Ego ero Deus vester.

SED sacrificia nominantur opera quæcumque à Deo præcepta, quæ nos reddimus Deo, ut ostendamus, nos agnoscere, hunc vere esse Deum, quem sic colimus, & velle eum coli, sicut docet. Vt Israelitarum confessio contra Nabuchodonosor, & constantia in supplicio est sacrificium, id est, est res quæ offertur Deo, qua tribuunt ei debent honorem, id est, ostendunt, hunc esse Deum, quem sic colunt, & non alios, & velle eum coli, sicut docet. Sic castitas Ioseph est sacrificium, id est, opus quod Ioseph Deo reddit, & testatur hac obedientia, se sentire, hunc vere esse Deum, quem sic colit, & velle eum hac obedientia coli. EST igitur sacrificium opus à Deo mandatum, fit in agnitione mediatoris & fide, ad hunc finem, ut Deo præstetur honor, id est, ut eo opere testemur, hunc vere esse Deum, & velle eum sic coli. Hac distinctione considerata, postea facilius intellegi poterit disputatio de oblatione, seu de sacrificio.

VTI EST oblationum distinctio, seu de sacrificio. Osiander fecit tres species sacrificiorum. I. τυπικά. II. ἱλαστικά. III. εὐχαριστικά. Præterea est vnicum Christi sacrificium, quo Christus sese offert pro patri, & deriuat in sese iram, & meretur nobis sua obedientia reconciliationem. τυπικά nominat omnia Leuitica. Et in his dicitur διδασκαλία, quatenus inde alebantur Leuitæ, & eorum familia. Sed iudico in eam distinctionem. Vnicum sacrificium est ἱλαστικό, scilicet, oblatione Christi obedientia. Aliorum omnium piorum sacrificia sunt εὐχαριστικά. Et hæc aut sunt τυπικά, aut sunt moralia.

DE VOCABVLIS PVBLICI
ritus cœnæ Domini.

PRIMA appellatio est, Cœna Domini, 1. Cor. 11. quæ oblatione ritus simplicissime appellatur. II. Postea in Græca ecclesia nomen vsurpatum est vsq; ad hæc tempora ληστειών, quod significat simpliciter administrationem publici boni, ut si quis dicitur instrui & apparari nauim ληστειών. Est enim à ληστών, id est, latro, do partum non à ληστών, id est, peccatio. Non est igitur sacrificij nomen, sed ministerij, in quo vnus multis seruit, exhibens Sacramentum. Notissima est enim appellatio ληστειών de oneribus publicis, ut videntur omnes medioeriter docti in Græca lingua. III. Tertia appellatio est συνάξις, à congregatione, quia Deus vult publicos esse ecclesie congressus honestos, & eos inmensa bonitate seruat, & hanc remoniam vult esse neruam publicæ congregationis.

III. Quarta appellatio *ιψαγια*, est gratiarum actio, quia verissimum est, filiū Dei in illa cœna primū velle sibi accipi beneficia sua. Unde & gratias agi pro tota redemptione, & collectione Ecclesie.

Quinta appellatio est *ἀγάπη*, sive quia olim simul afferebantur cœnam Domini paces & alia res distribuendæ pauperibus: siue ratio iudicabant esse fœdus mutue dilectionis. Quod etsi verum est, tamen aliud est prior & principalis finis, scilicet, testimonium seu pius esse voluntatis Dei erga nos.

ROMANI vsi sunt nomine Missæ, nec scitur, an id nomen ab Hebræis sumtum sit, an vero latinam originem habeat. In Deuteronomio cap. 16. legitur vocabulum Missæ pro contributione, quia in ferijs, ut iam dixi, multa afferebantur distribuenda pauperibus.

ALII dicunt Latinum esse Missam pro remissione peccatorū, sicut & Cyprianus vsitit vocabulo Remissa pro Remissione, quia ibi annuntiatur remissio peccatorum omnibus conuersis, qui ad cœnam Domini admissi sunt. Fuerunt igitur tanquam verba absolutionis: *καὶ τὸ ἀφεσις ἡμῶν*, populis sit remissio, id est, sit vobis remissio, qui accessistis ad communionem. Quod Latini imitari sunt: Ite Missa est, id est, remissio peccatorum vobis vtro annuntiata est. In his vocabulis publice vsitatis nullum est, quod oblationem aut sacrificium proprie significet.

QVARE NECESSE EST MISSAM
Papistarum taxari?

QVIA omnis idololatria est taxanda, fugienda & abolenda. Idololatrium est autem, quod dicunt Papistæ, Sacrificulos sua oblatione & missa mereri remissionem peccatorum facienti & alijs. Et quidem cumulant errores, cum addunt, eam oblationem mereri ex opere operato, ut ipsi loquuntur. Quæ opinio palam Ethnica est, Necessè est igitur Papisticam Missam taxari, vitari & aboleri.

MINOR probatur, Quia ad Hebræos expressè scriptum est: Vniuerso sacrificio consummauit sanctos. Præterea nullum opus externum in nouo Testamento placet, ut illi loquuntur, ex opere operato, Quia scriptū est: Veri adoratores adorabunt patrem in spiritu & veritate. Alia ratio.

TENENDA est regula: Nihil habet rationem Sacramenti extra vsu qui institutus est à Deo. Oblatio non instituta est in verbis Euangelij, sed sumtio. Igitur non est facienda oblatio.

CONTRA.

Vniuersalis Ecclesia non errat,

Græca & Latina Ecclesia faciunt mentionem oblationis,

Ergo est aliqua oblatio.

RESPONDEO. Vetus Ecclesia Græca loquitur de oblatione gratis.